

Universitetet nedbryder sig selv

Af Gunnar Lind Haase Svendsen

Min universitetskarriere startede med brask og bram! Jeg var en supermotiveret ung mand, der mødte frem til en jobsamtale vedrørende en ph.d.-stilling. Jeg fik stillingen og kløede i årene derefter på med stor energi, idealisme og entusiasme.

Efter 25 år inden for universitetsverdenen er min entusiasme imidlertid kølnet en del. Jeg har meget godt og skidt at sige om universitetsverdenen. Mit perspektiv er naturligvis farvet af det sted, jeg har befundet mig inden for universitetet: Samfundsvidenskab, sociologi og antropologi, en lille campus i Esbjerg.

Mine betragtninger er med andre ord subjektive. Men jeg mener, de afspejler et større mønster.

Jeg vil i det følgende gennemgå tre emneområder, som bliver fremhævet som et universitets hovedformål. Jeg har haft mange gode oplevelser med både studerende og kolleger – men dem vil jeg udelade her. Jeg synes, vi trænger til et kritisk blik på universitetet, så det fokuserer jeg på her.

Hjælpekultur og velfærdsstat

Generelt er det svært at undervise studerende, der er institutionaliserede venstreorienterede. Hermed mener jeg, at de i hele uddannelsessystemet – og her ikke mindst i gymnasiet – har tillært sig en velfærdssocialistisk verdensanskuelse.

En sådan anskuelse rummer et urealistisk menneskesyn, hvor det potentielt er synd for alle mennesker, og hvor resultatlighed anses for mindst lige så vigtigt som mulighedslighed. Altså en dybt indsocialiseret hjælpekultur.

Vi har i velfærdssamfundet fået et udbredt dogme om, at alle saftuseme skal være lige. Om de så vil det eller ej. Om de så gør sig fortjent til det eller ej. Hermed er der tale om en anti-meritokratisk tendens.

Du behøver ikke at yde noget. Sæt dig blot tilbage i stolen – så kommer der et helt hjælpehold og hjælper dig. Ingen kvaler, staten betaler, som ordet går.

Søllegørelse

Langt størstedelen af mine studerende har nærmest været besatte af at hjælpe forskellige grupper af mennesker: indvandrere, selvvalgt enlige mødre, udsatte mænd, sårbare unge, hjemløse, stofmisbrugere, alkoholikere, gamere og ensomme ældre.

Det er naturligvis ikke i sig selv en dårlig ting. Problemet er dog, at de studerende i deres ideologiske blindhed risikerer dels at søllegøre andre, dels at bidrage til spild af skattekroner. Ja, det virker som om, de studerende aktivt forsøger at skabe sølle folk.

Måske også med en egennyttig intention om selv på et tidspunkt at få et job inden for godhedsindustrien. Hertil har de desværre opbakning fra omkring 95 pct. af alle forskere inden for sociologi, inklusive alle de sociologiske pinger, der sætter dagsordenen – som for eksempel Slavoj Žižek, Eva Illouz og Axel Honneth.

Hus forbi

Lad os tage et enkelt eksempel. Grundantagelsen bag en studenterundersøgelse af sælgere af *Hus forbi* er typisk, at det er synd for disse hjemløse folk, og at de skal hjælpes. Dette sniger sig ind i projekt titlen. Når jeg som vejleder så påpeger, at det er dom uden rettergang, og at meningen er, de skal bedrive videnskab og ikke skrive partiprogrammer og pamfletter, bliver de studerende meget overraskede.

Og hvis jeg så siger til dem: Prøv også at se det som en karrierevej, en økonomi... Ja, så bliver de nærmest chokerede. Men det viser sig så, at der – når de foretager deres interviews ud fra en økonomisk vinkel – faktisk er tale om folk, der ikke er hjemløse, og som i det store og hele har en udmærket indtjening (overførselsindkomster, næsten gratis boliger, gratis mad fra diverse supermarkeder, indtægter fra bladsalget mv.).

Men det er meget svært at hjælpe dem med at aflære denne medlidenhedsideologi. Og typisk kommer det så i konklusionen, uden mindst evidens – at det er synd for disse folk, og at vi bør hjælpe dem noget mere.

Oplært i anti-nationalisme

Et andet problem, der udspringer af deres helt ukritiske, ”humanistiske” verdensanskuelse, er, at de har vendt sig bort fra alt nationalt. De er anti-nationale. Da jeg til en forelæsning

kaldte mig selv for en patriot – begyndte de studerende at le hånligt. Hånlatter.

De studerende har – i hvert fald i det offentlige rum – intet til overs for fædrelandsfølelse, national sammenhængskraft, danskhed. De forbinder tydeligvis nationalisme med noget gammeldags, reaktionært, farligt. Noget, der ekskluderer snarere end inkluderer. Noget, der bør fordømmes. Noget syndigt. Er du national-konservativ, anses du for at være et ondt menneske.

Politbureau og dydssignaler

Jeg har inden for mit felt ikke oplevet frie diskussioner, hvor vidt forskellige meninger brydes, og ”det bedste argument vinder”. Næsten overalt inden for sociologi og antropologi er en venstreorienteret verdensanskuelse hegemonisk. En fad, dræbende konsensus regerer – som i et gammelkommunistisk politbureau.

Forskningen her går stort set ud på at finde nogle undertrykkere og undertrykte. Og hvis det ikke lykkes, skaber man dem selv på socialkonstruktivistisk vis. Man holder så med de undertrykte og bliver selv et bedre menneske derved (*virtue signaling*).

Man er enige om at hade ”neoliberalisme”. Man er enige om, at det multietniske samfunds problemer er overdrevne eller ikke-eksisterende. Man er enige om at kritisere vestlige værdier, herunder nationale politiske og kulturelle bevægelser. Alting er så forudsigeligt – og efter min mening barnagtigt, destruktivt, selvdestruktivt. Ja, og simpelthen dårlig videnskab.

Desværre har tendensen bredt sig til journalisterne, der er notorisk politiserende og kildeukritiske, hvilket man andet blandt andet har

kunnet se i deres skandaløse dækning af Israel-Gaza konflikten.

Det skal retfærdigvis lige nævnes, at mange amerikanske sociologer adskiller sig fra deres europæiske fagfæller. De er typisk mere kvantitativt orienterede og langt mere værdineutrale.

Undgå problemer

Som antyd det ovenfor bliver der sjældent skabt nogenlunde værdineutral viden. Og forskningsbevillingerne går typisk til forskere, der stiller spørgsmålet: ”Er det synd for de her folk, vi har valgt at undersøge?” Og hvor forskningsbevilger og forskerne selv på forhånd kender svaret: ”Ja, det er synd for dem, og vi skal naturligvis hjælpe dem meget mere.”

Det er sørgeligt, men jeg mener, det er sandt inden for mit felt. Hermed tvinges forskere til at sølle diverse grupper – og lave sølle sølleforskning – simpelthen for at opnå forskningsbevillinger. Ja, og også for at kunne publicere, søllehistorier er nemlig lækkerbiskner for de sociologiske tidsskrifter; og desuden for at tækkes studerende, kolleger og institutledere.

Kravet er derimod sjældent at forsøge at bidrage til løsningen af presserende samfundsproblemer som for eksempel: Hvad gør vi ved muslimske indvandrere, der nægter at lade sig integrere? Uha nej, det er en farlig historie!

Ufarlige historier

Blandt andet sådanne institutionelle og sociale mekanismer bidrager til, at langt de fleste samfundsvidenskabelige forskere beskæftiger sig med ufarlige historier. Med ufarlige historier mener jeg forskning, der – bevidst eller

ubevidst – undgår at sætte kritisk fokus på politisk sprængfarlige emner.

Det er emner som fx mediernes politiske slagside og manglende kildekritik, abort, dyrevelfærd, wokisme og neo-marxisme, danske fædres retsstilling efter samlivsophør, islamisme i alle dens manifestationer, økonomisk kriminalitet, bandekriminalitet, muslimske kvinders ufrihed, problemer inden for uddannelsessystemet, velfærdssamfundets bæredygtighed og de mange eksempler på fejlslagen immigration/integration.

Undtagelser

Jeg skal her skynde mig at sige, at der naturligvis findes undtagelser. Et eksempel er Tina Maggaard, der tidligere var lektor på Institut for Forretningsudvikling og Teknologi, Aarhus Universitet, og som nu har sit eget konsulentbureau med særlig ekspertise i islam og integration. Hun er en af de få i Danmark, der har turdet bedrive islamkritisk forskning.

Et andet eksempel er økonom Christian Bjørnskov, professor på Institut for økonomi og erhvervsøkonomi, Aarhus Universitet. I sin forskning har han belyst kontroversielle emner som fx blasfemilove, terrorisme, konsekvenser af socialisme og udfordringer med ghettoisering og immigration.

Personligt har jeg fået nok af universitetet og har opsagt min professorstilling ved Syddansk Universitet per 1. september 2026.

Note

Dette essay blev udgivet i Kontrast 24.05.2026 under overskriften [”Universitetet nedbryder sig selv”](#).